

Културен дом „Елиас Канети“ в Русе – организатор на две нови литературни събития през май

На 14 и 15 май културният дом „Елиас Канети“, един от партньорите в проекта „Литературите през Европа“, проведе уъркшоп с преводачите-участници в него. Уъркшопът беше придружен и от литературно четене на Ангел Игов – носител на награда „Елиас Канети“ за сборника с разкази „К“. В уъркшопа участваха преводачите Бенямин Лангер (Германия), Ксения Чочкова (Македония), Душко Кръстески (Македония), Габи Тимън (Германия-България) и Димана Иванова (България-Чехия).

По време на уъркшопа бяха дискутирани проблеми на художествения превод във връзка с конкретните текстове, които преводачите по проекта подготвят за публикация за специален сборник с авторски и преводни творби. Душко Кръстески, преводач на няколко стихотворения и разкази от Кристин Димитрова на македонски език, спомена, че нейните стихотворения са разказани истории в свободен стих, което ги прави лесни за превеждане. Габи Тимън – преводачка от немски език, живееща близо до Велико Търново, е превела част от романа „Сабазий“ на Кристин Димитрова и мечтае да го публикува. Доста по-трудна е задачата обаче на Бенямин Лангер, който превежда поезията от Владимир Мартиновски на немски език. „Поезията на В. Мартиновски прилича на пъзел“ – казва Лангер. Освен това е римувана, което затруднява видимо преводача да я преведе на немски, който разчита на един друг тип песенност и звуковост. Трудна за превод е и прозата на Судабе Моавез, тъй като е пълна с езикови

игри, които са като цяло непреводими – споделя Ксения Чочкова. Съвсем нелека е и прозата на Петра Хулова, която е пълна с езикови игри, фразеологизми и шеговити изрази, нетипични за книжовния чешки език – спомена Димана Иванова, преводач на част от новата книга на Петра Хулова – „Пазители на гражданско добруване“. Преводачите обсъдиха накратко и въпроса за издаването на художествена литература в България, Македония и Германия. В Германия съществуват много добри издателства, повечето от които обаче нямат голям интерес към малките литератури като българската и македонската, тъй като пазарът на тези издания е ограничен. Димана Иванова обаче изтъкна сравнително доброто ниво на издаваните произведения в България като причината за това, според нея, се крие във факта, че добрите издатели в България са често и писатели, и редактори. На 14 май, отново в Русе, в галерия „Приятели“, се състоя и четенето – предпремиера на романа на Ангел Игов – „Кратка повест за скуката“.

Самата премиера се състоя по-късно – на 17 май, в София. Авторът сподели, че жанрът „повест“ е символичен, не тясно-жанров – става въпрос за повествуване като разказване, а всъщност книгата е роман. Героите му живеят в един паралелен на нашия свят, в балканска държава, подобна на България, но с друго, непознато име. Проф. Пенка Ангелова от Велико-Търновския и Русенския университет изказа мнение, че светът, в който са разположени героите, е като цяло митологичен – за това говорят дори самите им имена – Сирма, Спартак и др. Героите често разказват различни истории. Говорители са по-скоро те, отколкото самият автор на романа. Един от Ангел-Иговите протагонисти се намира на о-в Тасос. Романът е писан на о-в Родос, а авторът е стипендиант на международния проект „Халма“, чийто партньор е и културен дом „Елиас Канети“. По време на премиерата беше дискутиран подробно въпросът за срама като библейска и морална категория. Повечето от героите в романа извършват постъпки, от които изпитват срам. Авторът не отрече предположението, че става въпрос дори за колективната атмосфера на срама, в която се намира българският народ в момента. Ангел Игов сподели, че докато е писал романа, сам не е знаел за какво точно ще послужи, но единодушно стана ясно – той въвежда чрез историите си категорията на срама както като изключително лично и интимно преживяване, така и като социална нравствена категория.

Димана Иванова